EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.1.2023
COM(2023) 53 final

2023/0018 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi SKLEPA (EU) 2022/563 glede zneska makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji

{SWD(2023) 25 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Leta 2022 so se svetovne gospodarske razmere poslabšale. Okoliščine, na katerih temelji prva prošnja Moldavije za makrofinančno pomoč iz leta 2022, so se še poslabšale. Na Moldavijo neposredno in posredno vpliva vojna agresija Rusije proti Ukrajini, od oktobra 2021 pa se država sooča tudi z energetsko krizo. Poleg tega je od začetka vojne moldavsko mejo prečkalo več kot pol milijona ljudi, v državi pa jih je ostalo približno 90 000. To je dodatno obremenilo javne finance Moldavije. Zato se je splošni makroekonomski položaj v letu 2022 znatno poslabšal. Po izrazitem okrevanju po pandemiji leta 2021 se je rast v prvih devetih mesecih leta 2022 močno zmanjšala in država je vstopila v globoko recesijo. Ker ima Moldavija omejene možnosti za ublažitev krize, je zaprosila za dodatno pomoč mednarodnih partnerjev. Predlagano povečanje makrofinančne pomoči je tako del večje pomoči EU in mednarodne pomoči Moldaviji.

Moldavija je 19. novembra 2021 zaprosila za ukrep makrofinančne pomoči, ki je v teku. Makrofinančno pomoč v višini 150 milijonov EUR (v obliki posojil pod ugodnimi pogoji in nepovratnih sredstev) sta Evropski parlament in Svet sprejela 6. aprila 2022, veljati pa je začela 18. julija 2022. Po izpolnitvi pogojev politike, povezanih z njo, je bilo prvo izplačilo izvršeno 1. avgusta 2022. V okviru tekočega ukrepa je Moldaviji do januarja 2025 na voljo 100 milijonov EUR (v obliki posojil pod ugodnimi pogoji in nepovratnih sredstev). Drugo izplačilo se pričakuje v prvem četrtletju leta 2023.

V skladu z rednimi postopki makrofinančne pomoči je bil ukrep Moldaviji na voljo v kombinaciji z novim aranžmajem Mednarodnega denarnega sklada (MDS), ki je bil sprejet decembra 2021 in razširjen maja 2022. Razširjena podpora MDS v okviru razširjenega kreditnega programa / instrumenta za povečanje financiranja znaša 795 milijonov USD.

Ne glede na sedanjo pomoč Moldaviji trenutna energetska kriza in učinki vojne v Ukrajini še vedno predstavljajo velike izzive. Po najnovejših ocenah MDS (december 2022) se je skupna vrzel v zunanjem financiranju Moldavije za leto 2023 povečala za 430 milijonov EUR (približno 3 % bruto domačega proizvoda (BDP)) v primerjavi s prvim pregledom programa MDS (september 2022). To pomeni skupno vrzel v financiranju v višini približno 803 milijonov EUR (5 % BDP) za leto 2023. Glede na navedeno in v skladu z načelom pravične porazdelitve bremena Komisija Parlamentu in Svetu predlaga povečanje sedanje makrofinančne pomoči Moldaviji za 145 milijonov EUR, od tega 100 milijonov EUR v obliki posojil in 45 milijonov EUR v obliki nepovratnih sredstev.

Dodatna makrofinančna pomoč bi se izplačala v dveh novih obrokih, povezanih z: (i) dodatnimi pogoji politike; (ii) dobrim napredkom pri izvajanju pridružitvenega sporazuma ter poglobljenega in celovitega območja proste trgovine in (iii) pozitivnimi rezultati pri izvajanju programa MDS. Pogoji politike, povezani z obema novima obrokoma, bi temeljili na pogojih, dogovorjenih v memorandumu o soglasju o sedanji makrofinančni pomoči. To bi okrepilo osredotočenost programa in zagotovilo skladnost s prednostnimi nalogami politike EU-Moldavija in programom moldavske vlade. Dodatna podpora je tudi v skladu z okrepljenimi odnosi med EU in Moldavijo v okviru statusa države kandidatke, ki je bil Moldaviji podeljen 23. junija 2022.

Pričakuje se, da bo izvajanje predlaganega ukrepa spremljalo dodatno podporo EU v okviru proračunskih operacij, ki jih financira Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI).

Kot je podrobneje opisano v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem temu predlogu, je Komisija upoštevala oceno Evropske službe za zunanje delovanje glede političnih razmer in meni, da so politični in gospodarski pogoji za predlagani ukrep makrofinančne pomoči izpolnjeni.

- **Splošno ozadje**

Ruska invazija na Ukrajino je v že tako vse bolj zahtevnih svetovnih razmerah izjemno negativno vplivala na moldavsko gospodarstvo. Med januarjem in septembrom 2022 se je moldavsko gospodarstvo skrčilo za 4 %, kar kaže na globoko recesijo za celotno leto. Krčenje je bilo v veliki meri posledica zmanjšanja potrošnje gospodinjstev in naložb. Kar zadeva proizvodnjo, je kmetijstvo po suši poleti 2022 močno negativno vplivalo na rast. Energetska kriza, ki se je leta 2022 okrepila, je dodatno obremenila javne finance Moldavije. Strm dvig cen energije je spodbudil visoko inflacijo in sprožil potrebo po nadaljnji porabi za subvencije za najranljivejše potrošnike.

Leta 2023 obeti za Moldavijo ostajajo še vedno slabi. Nanjo naj bi še dodatno vplivali vse hujši ruski napadi na Ukrajino in upočasnitev gospodarske rasti po vsej EU (glavna trgovinska partnerica Moldavije). Glede na napoved MDS (iz novembra 2022) naj bi se rast v letu 2023 le zmerno povečala na 1,5 %, na raven pred krizo pa naj bi se vrnila šele v obdobju 2024–2025.

V letu 2023 naj bi se inflacija izrazito znižala, vendar naj bi ostala dvomestna, saj naj bi v povprečju znašala 13,7 % v primerjavi z 28,5 % leta 2022. Rast cen energije in hrane je leta 2022 povzročila visoko inflacijo, ki je oktobra dosegla najvišjo vrednost pri 34 %. V odziv na močan inflacijski pritisk je centralna banka lani trikrat zvišala ključno obrestno mero (za skupno 9 odstotnih točk) na 21,5 %. Do konca leta se je inflacija začela umirjati, vendar zmerno (31 % novembra), kar je sprožilo rahlo prilagoditev osnovne obrestne mere navzdol, na 20 %.

Proračunski primanjkljaj naj bi v letu 2023 ostal velik, in sicer naj bi znašal 6 % BDP v primerjavi s 4,2 % BDP leta 2022. Večji del povečanja bo posledica višjih odhodkov za najranljivejše potrošnike, ki so posledica zvišanja energetskih tarif, in nekaterih povišanj plač v javnem sektorju, ki se ocenjujejo kot potrebna glede na hitro rast inflacije. Delež javnega dolga Moldavije v BDP je v primerjavi z večino držav iz regije majhen, vendar naj bi se v letu 2023 povečal na 38 % v primerjavi s 36 % BDP konec leta 2022. Večstranski upniki so pod ugodnimi pogoji podaljšali približno 95 % javnega zunanjega dolga Moldavije. Kljub temu je MDS zaradi velike občutljivosti države na zunanje šoke spremenil oceno tveganja prezadolževanja v Moldaviji z nizke na srednjo raven.

Na zunanji strani primanjkljaj na tekočem računu ostaja visok, in sicer 13,7 % BDP v tretjem četrtletju 2022, v letu 2023 pa naj bi ostal na primerljivih ravneh, in sicer pri 11,8 % BDP. To je predvsem posledica velike negativne trgovinske bilance, ki je v tretjem četrtletju 2022 znašala približno 32 % BDP. Vendar so nakazila zdomcev s 14,2 % BDP ostala na splošno stabilna kljub nekaterim začetnim napovedim, da se bodo prenosi iz tujine, zlasti iz Rusije in Skupnosti neodvisnih držav, izrazito zmanjšali. Neto neposredne tuje naložbe so v prvi polovici leta 2022 pokazale določeno odpornost (predvsem zaradi visokih reinvestiranih dobičkov podjetij). Vendar se v napovedi MDS (november 2022) zaradi negotovosti, ki jo je povzročila vojna, pričakuje, da se bodo močno zmanjšale, in sicer na skupno 0,4 % BDP za leto 2022.

Od začetka ruske invazije na Ukrajino so bile devizne rezerve Moldavije zelo nestanovitne, kar je sprožilo obsežna posredovanja centralne banke. Na začetku so se devizne rezerve Moldavije znatno zmanjšale, in sicer s 3,9 milijarde USD ob koncu leta 2021 (kar pokriva 5,5 meseca uvoza) na najnižjo vrednost 3,3 milijarde USD (kar pokriva 4,5 meseca uvoza) aprila 2022. To je bilo v veliki meri posledica hitrega dviga bančnih vlog. Tudi vrednost moldavskega leva se je v prvi polovici leta 2022 v primerjavi z ameriškim dolarjem znižala za približno 7 %. Čeprav so bile ravni rezerv do konca leta 2022 obnovljene, so tveganja še vedno negativna in so večinoma povezana s sedanjo vojno v Ukrajini. Centralna banka napoveduje zmanjšanje rezerv v začetku leta 2023, deloma zaradi blagega okrevanja gospodarstva in večjega uvoznega povpraševanja, ter dodatna nihanja na deviznem trgu.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlagano povečanje makrofinančne pomoči bi podprlo sredstva, dodeljena Moldaviji v okviru obstoječega ukrepa, ki sta ga Parlament in Svet sprejela 6. aprila 2022 na podlagi Sklepa (EU) 2022/563 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Moldaviji v višini 150 milijonov EUR v obliki posojil in nepovratnih sredstev. Dodatni pogoji, povezani s povečanim zneskom, bi temeljili na prednostnih nalogah reform, opredeljenih v obstoječem memorandumu o soglasju, pri čemer bi se še naprej osredotočali na upravljanje javnih financ, pravno državo, boj proti korupciji, izboljšanje gospodarske klime in spodbujanje nadaljnjih reform energetskega sektorja.

- **Skladnost z drugimi politikami EU**

EU in Moldavija sta v preteklih letih vzpostavili tesne politične in gospodarske odnose, ki so vodili v sklenitev pridružitvenega sporazuma (vključno s poglobljenim in celovitim območjem proste trgovine), ki je bil podpisan 27. junija 2014 in je začel veljati 1. julija 2016. V pridružitvenem načrtu EU-Moldavija je določen seznam prednostnih nalog za skupno delo. Posodobljen pridružitveni načrt za obdobje 2021–2027 je bil sprejet 22. avgusta 2022.

Na podlagi prošnje Moldavije z dne 3. marca 2022 je EU Moldaviji 23. junija 2022 podelila status države kandidatke pod pogojem, da bo država sprejela več ukrepov, zlasti na področju pravne države, reforme pravosodja, boja proti korupciji in temeljnih pravic.

Gospodarske vezi Moldavije z EU so prav tako trdne. EU je še naprej največja trgovinska partnerica Moldavije, saj je v letu 2021 trgovina z EU predstavljala 50 % celotne trgovine Moldavije (približno 61 % celotnega izvoza in 44 % celotnega uvoza).

Države kandidatke in države, zajete v evropski sosedski politiki, so upravičene do makrofinančne pomoči (če izpolnjujejo različne pogoje). Povečana makrofinančna pomoč bi dopolnila nepovratna sredstva, mobilizirana v okviru NDICI, okrepljena z dodatnimi sredstvi v višini 55 milijonov EUR v letu 2023 in drugimi programi EU. Povečana makrofinančna pomoč bi tudi dopolnila pogoje, predvidene v svežnjih proračunske podpore, ki jih trenutno izvaja EU. S podpiranjem ustreznega okvira za makroekonomsko politiko in strukturne reforme makrofinančna pomoč EU povečuje dodano vrednost in učinkovitost celotnega finančnega posredovanja EU, tudi prek drugih finančnih instrumentov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga tega predloga je člen 212 PDEU.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Načelo subsidiarnosti je upoštevano. Ciljev ponovne vzpostavitve kratkoročne makroekonomske stabilnosti v Moldaviji ne morejo zadovoljivo doseči države članice same in jih lažje doseže EU. Glavna razloga sta proračunske omejitve na nacionalni ravni in potreba po visoki stopnji usklajenosti donatorjev, da bi bila obseg in učinkovitost pomoči kar največja.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti. Omejen je na minimum, ki je potreben za uresničitev ciljev kratkoročne makroekonomske stabilnosti, in ne presega tistega, kar je potrebno za ta namen.

Kot je Komisija ugotovila na podlagi ocen MDS v okviru instrumenta za povečanje financiranja, predlagani znesek – 295 milijonov EUR – povečane makrofinančne pomoči, vključno z obstoječim zneskom, ustreza 33 % ocenjene preostale vrzeli v financiranju Moldavije v obdobju 2022–2024. To je v skladu z običajno porazdelitvijo bremena za ukrepe makrofinančne pomoči. V skladu s sklepi Sveta ECOFIN z dne 8. oktobra 2002 je zgornja meja za državo kandidatko in državo s pridružitvenim sporazumom 60 %. Upošteva tudi pomoč, ki so jo Moldaviji obljubili drugi dvostranski in večstranski donatorji.

- **Izbira instrumenta**

Projektna finančna ali tehnična pomoč ne bi bila primerna ali zadostna za doseganje makroekonomskih ciljev. Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z drugimi instrumenti EU bi bila zmanjšanje ovir za zunanje financiranje in pomoč pri oblikovanju stabilnega makroekonomskega okvira, vključno s spodbujanjem vzdržne plačilne bilance in proračunskega položaja, ter ustreznega okvira za strukturne reforme. Makrofinančna pomoč lahko pomaga pri vzpostavitvi ustreznega splošnega okvira politike in s tem poveča učinkovitost ukrepov, financiranih v Moldaviji na podlagi drugih, ožje usmerjenih finančnih instrumentov EU.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Makrofinančna pomoč se dodeli kot sestavni del mednarodne podpore za gospodarsko stabilizacijo Moldavije. Pri pripravi tega predloga so se službe Komisije posvetovale z MDS in Svetovno banko, ki sta že vzpostavila obsežne programe financiranja. Komisija se je 12. januarja 2023 posvetovala z Ekonomsko-finančnim odborom na ravni namestnikov, ki je odobril osnutek predloga. Prav tako je bila Komisija redno v stiku z moldavskimi organi.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Službe Komisije so v skladu z zahtevami finančne uredbe v okviru svežnja makrofinančne pomoči v zvezi s COVID-19 izvedle operativno oceno finančnih in upravnih tokov Moldavije. Namen tega je bil preveriti, ali vzpostavljeni postopki za upravljanje pomoči programa, vključno z makrofinančno pomočjo, zagotavljajo ustrezna jamstva. Junija 2020 so prejele končno poročilo o operativni oceni, ki ga je pripravila družba za svetovanje. Poročilo ugotavlja očiten napredek v sistemih upravljanja javnih financ in drugih finančnih tokovih od leta 2015, ko je bil opravljen zadnji pregled. Poročilo ugotavlja, da se stanje finančnih tokov in postopkov v Moldaviji šteje za ugodno za naslednji ukrep makrofinančne pomoči. Dogajanje na tem področju se bo še naprej natančno spremljalo, tudi z rednimi poročili o

napredku pri reformah upravljanja javnih financ, ki jih bo pripravila delegacija EU v Kišinjevu.

- **Ocena učinka**

Makrofinančna pomoč EU je instrument za izredno pomoč, namenjen odpravljanju resnih težav s plačilno bilanco v tretjih državah. Ker je z vidika politike nujna hitra obravnava razmer, ki zahtevajo hiter odziv, za ta predlog za makrofinančno pomoč ne velja zahteva, da je treba izvesti oceno učinka v skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje (SWD(2015) 111 final).

Na splošno predlogi Komisije za makrofinančno pomoč temeljijo na spoznanjih iz naknadnih ocen preteklih ukrepov v sosedstvu EU. Okrepljena makrofinančna pomoč ter z njo povezan program za ekonomsko prilagoditev in reforme bosta pomagala ublažiti kratkoročne potrebe Moldavije po financiranju. Hkrati bo pomoč podpirala ukrepe politike, namenjene krepitvi srednjeročne plačilne bilance in vzdržnosti javnih financ, in krepila trajnostno rast ter tako dopolnjevala sedanji program MDS z Moldavijo. Ti pogoji politike bi morali obravnavati nekatere temeljne slabosti, ki so se v preteklih letih pokazale v moldavskem gospodarstvu in sistemu gospodarskega upravljanja.

- **Temeljne pravice**

Do makrofinančne pomoči so upravičene države kandidatke in države, zajete v evropski sosedski politiki. Pogoj za dodelitev makrofinančne pomoči je, da država upravičenka spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.

Jasen pozitiven znak sta obnovljena zavezanost reformam in močna politična volja moldavskih organov (po volitvah julija 2021) na ključnih področjih reform, kot so reforme sektorja sodstva, dobro javno upravljanje, pravna država ter boj proti korupciji. Organi so se zavezali, da bodo navedene reforme izvajali na pregleden način in v skladu s standardi EU. Zato se šteje, da je politični pogoj za ukrep makrofinančne pomoči izpolnjen.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagano povečanje tekočega ukrepa makrofinančne pomoči Moldaviji v višini 145 milijonov EUR naj bi se izplačalo v dveh enakih obrokih, ki naj bi se sprostila leta 2023, če bodo izpolnjeni pogoji. Finančno načrtovanje v obdobju 2022–2024 omogoča, da se bo 45 milijonov EUR nepovratnih sredstev lahko financiralo iz razpoložljivih proračunskih sredstev iz proračunske vrstice 14 20 03 01 „Nepovratna sredstva za makrofinančno pomoč“. Za posojila v višini 100 milijonov EUR bo zahtevano oblikovanje rezervacij v višini 9 % jamstva za zunanje delovanje, načrtovano v skladu z NDICI, v skupni višini 9 milijonov EUR (proračunska vrstica 14 02 01 70 „NDICI – oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije“).

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

EU bo Moldaviji dala na voljo makrofinančno pomoč v višini 145 milijonov EUR, ki se bo zagotovila v obliki srednje- do dolgoročnih posojil in bo vsebovala tudi nepovratna sredstva. To bo pomagalo pokriti preostale potrebe Moldavije po financiranju v letu 2023. Izplačilo dveh dodatnih obrokov bo odvisno od izpolnjevanja dodatnih ukrepov politike.

Pomoč bo upravljala Komisija. Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo.

Komisija in moldavski organi so se dogovorili o memorandumu o soglasju, v katerem so določeni ukrepi za strukturne reforme, povezani s trenutno makrofinančno pomočjo, ter urniki in zaporedje ukrepov. Zaradi povečanja makrofinančne pomoči bodo z organi potekala pogajanja o nadaljnjih ukrepih politike, ki bodo nato dodani obstoječemu memorandumu.

Poleg tega bi bila izplačila, kot je običajno pri makrofinančni pomoči, med drugim odvisna od zadovoljivih rezultatov pregledov v okviru programa MDS in napredka pri izvajanju pridružitvenega sporazuma med EU in Moldavijo ter poglobljenega in celovitega območja proste trgovine. Komisija bo v tesnem sodelovanju z organi spremljala napredek glede zgoraj navedenih ukrepov politike in pogojev.

2023/0018 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi SKLEPA (EU) 2022/563 glede zneska makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski parlament in Svet sta 6. aprila 2022 sprejela Sklep (EU) 2022/563[1] o zagotavljanju nove makrofinančne pomoči Moldaviji v višini 150 milijonov EUR v obliki srednjeročnih posojil in nepovratnih sredstev. Makrofinančna pomoč je začela veljati 18. julija, in sicer za dve leti in pol. Po uspešni izpolnitvi vseh ukrepov politike, dogovorjenih z Unijo v memorandumu o soglasju, je bil 1. avgusta 2022 izplačan prvi obrok v višini 50 milijonov EUR.

(2) Makrofinančna pomoč je bila sprejeta vzporedno z novim programom MDS za Moldavijo z dne 20. decembra 2021 (razširjeni kreditni program / instrument za povečanje financiranja v vrednosti 564 milijonov USD). Zaradi vse večjih potreb po financiranju, ki so predvsem posledica učinkov vojne v Ukrajini na moldavsko gospodarstvo, se je MDS 11. maja 2022 odločil povečati aranžma za 267 milijonov USD. MDS je 9. januarja 2023 sporočil, da je Moldavija uspešno zaključila drugi pregled programa, ki je omogočil takojšnje izplačilo dodatnih 27 milijonov USD v okviru aranžmaja.

(3) Okvirna dodelitev sredstev Unije Moldaviji v okviru evropskega instrumenta sosedstva, vključno s proračunsko podporo in tehnično pomočjo, je znašala 518,15 milijona EUR za obdobje 2014–2020. V enotnih okvirih podpore za obdobji 2014–2017 in 2017–2020 je bil opredeljen prednostni sektor za sodelovanje z Moldavijo, ki ga je za prejšnje proračunsko obdobje financiral evropski instrument sosedstva. Prednostne naloge za obdobje 2021–2027 so določene v novem večletnem okvirnem programu, ki je bil pripravljen v tesnem sodelovanju z vsemi zadevnimi deležniki.

(4) Ker je v plačilni bilanci Moldavije za leto 2023 še vedno znatna vrzel v zunanjem financiranju, ki presega sredstva, ki jih zagotavljajo MDS in druge večstranske institucije, je treba povečati makrofinančno pomoč Unije Moldaviji v skladu s Sklepom (EU) 2022/563. To povečanje se v trenutnih izjemnih okoliščinah šteje za

[1] Sklep (EU) 2022/563 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji (UL L 109, 8.4.2022, str. 6).

ustrezen odziv na prošnjo Moldavije za podporo gospodarski stabilizaciji v povezavi s programom MDS. Makrofinančna pomoč Unije bi z dopolnjevanjem sredstev iz finančnega aranžmaja MDS podpirala gospodarsko stabilizacijo in program strukturnih reform Moldavije. Sklep (EU) 2022/563 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(5) Določitev zneska dodatne makrofinančne pomoči Unije temelji na posodobljeni kvantitativni oceni preostalih potreb Moldavije po zunanjem financiranju in upošteva zmožnost države, da se financira z lastnimi sredstvi, predvsem mednarodnimi rezervami, ki so ji na voljo. Pri določanju zneska pomoči se upoštevajo pričakovani finančni prispevki večstranskih donatorjev, vključno z MDS in Svetovno banko, potreba po zagotavljanju pravične porazdelitve bremena med Unijo in drugimi donatorji, predhodna uporaba drugih instrumentov Unije za zunanje financiranje Moldavije in dodana vrednost splošnega sodelovanja Unije.

(6) Za povečanje makrofinančne pomoči Unije bi morali veljati pogoji gospodarske politike, ki se dodajo obstoječemu memorandumu o soglasju, ki ga bo zato treba ustrezno spremeniti. Podrobne finančne pogoje makrofinančne pomoči Unije bo treba določiti v dodatku k sporazumu o posojilu in sporazumu o nepovratnih sredstvih, ki sta ju 22. junija 2022 podpisali Komisija in Moldavija –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Sklep (EU) 2022/563 se spremeni:

(1) v členu 1 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Unija da Moldaviji na voljo makrofinančno pomoč v višini največ 295 milijonov EUR (v nadaljnjem besedilu: makrofinančna pomoč Unije), da bi podprla gospodarsko stabilizacijo in obsežen načrt reform Moldavije. Od tega najvišjega zneska se največ 220 milijonov EUR zagotovi v obliki posojil in največ 75 milijonov EUR v obliki nepovratnih sredstev. Sprostitev makrofinančne pomoči Unije je odvisna od odobritve proračuna Unije za zadevno leto s strani Evropskega parlamenta in Sveta. Pomoč prispeva k pokritju plačilnobilančnih potreb Moldavije, kot so opredeljene v programu MDS.“;

(2) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

2. „1. Ob upoštevanju pogojev iz odstavka 3 da Komisija makrofinančno pomoč Unije na voljo v petih obrokih, vsak od njih pa je sestavljen iz posojila in nepovratnih sredstev. Višina posameznega obroka se določi v memorandumu o soglasju iz člena 2.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Drugi obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po izplačilu prvega obroka. Tretji obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po izplačilu drugega obroka. Četrti obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po

izplačilu tretjega obroka. Peti obrok se načeloma ne izplača prej kot v treh mesecih po izplačilu četrtega obroka.“.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na tretji dan od objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament *predsednica*	*Za Svet* *predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

1.2 Zadevna področja

1.3 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4 Cilji

1.4.1 Splošni cilji

1.4.2 Specifični cilji

1.4.3 Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4 Kazalniki smotrnosti

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7 Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

3.2.4 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

3.2.5 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o zagotovitvi nadaljnje makrofinančne pomoči Republiki Moldaviji

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB[2]

Zadevno področje: ekonomske in finančne zadeve

Dejavnost: mednarodne ekonomske in finančne zadeve

1.3. Vrsta predloga/pobude

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[3]**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

X Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

„Gospodarstvo za ljudi“

„Močnejša Evropa v svetu“

1.4.2. Specifični cilji

(a) podpiranje makrofinančne stabilnosti in spodbujanje reform zunaj EU, ki pospešujejo rast, tudi prek rednih ekonomskih dialogov s ključnimi partnerji in z zagotavljanjem makrofinančne pomoči, ter

(b) podpiranje procesa širitve, izvajanje širitvene in sosedske politike EU ter drugih prednostnih nalog EU v partnericah z izvajanjem gospodarskih analiz in zagotavljanjem ocen politike in svetovanj.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

- Prispevati k pokrivanju potreb Moldavije po zunanjem financiranju v zvezi z znatnim poslabšanjem njene plačilne bilance, ki je posledica učinkov ruske invazije na Ukrajino za moldavsko gospodarstvo in trenutnih izrednih razmer pri oskrbi z energijo.
- Zmanjšati potrebe partnerice po proračunskem financiranju.
- Podpreti prizadevanja za fiskalno konsolidacijo in zunanjo stabilizacijo v okviru predvidenega programa MDS.

[2] ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

[3] Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

- Podpreti strukturne reforme, katerih cilj je izboljšanje splošnega makroekonomskega upravljanja, okrepitev ekonomskega upravljanja in preglednosti ter izboljšanje pogojev za trajnostno rast.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Moldavski organi bodo morali službam Komisije redno poročati o nizu ekonomskih kazalnikov ter predložiti izčrpno poročilo o skladnosti z dogovorjenimi pogoji politike pred izplačilom obrokov pomoči.

Službe Komisije bodo še naprej spremljale upravljanje javnih financ, in sicer na podlagi operativne ocene finančnih tokov in upravnih postopkov v Moldaviji, ki je bila predložena junija 2020. Delegacija EU v partnericah bo tudi zagotovila redno poročanje o zadevah, ki so relevantne za spremljanje pomoči. Službe Komisije bodo ohranile tesne stike z MDS in Svetovno banko, da bodo lahko izkoristile njune izkušnje, pridobljene pri tekočih dejavnostih v posamezni partnerici.

V predlogu sklepa je predvideno letno poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu, ki vsebuje oceno izvajanja zadevnega ukrepa. V dveh letih po izteku obdobja izvajanja pomoči bo izvedena neodvisna naknadna ocena pomoči.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Izplačila pomoči bodo odvisna od izpolnjevanja političnih pogojev in zadovoljivih rezultatov pri izvajanju gospodarskega programa med Moldavijo in MDS. Poleg tega se bo Komisija z organi Moldavije dogovorila o posebnih pogojih politike, ki bi se dodali v obstoječi memorandum o soglasju.

Dodatna pomoč naj bi se izplačala v dveh obrokih. Prvi obrok naj bi se izplačal v tretjem četrtletju leta 2023, drugi obrok pa bi se lahko izplačal v zadnjem četrtletju leta 2023, če bi bili izvedeni ukrepi politike, povezani z vsakim obrokom.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Instrument makrofinančne pomoči je instrument, ki temelji na politiki in je usmerjen v zmanjševanje kratkoročne in srednjeročne potrebe po zunanjem financiranju. Glede na sedanjo krizo bo makrofinančna pomoč organom pomagala zagotoviti prostor gospodarske politike za učinkovit gospodarski odziv na vse slabši zunanji položaj in povečane fiskalne potrebe. Makrofinančna pomoč bo prispevala tudi k spodbujanju makroekonomske in politične stabilnosti. Dopolnjevala bo sredstva, ki jih zagotavljajo mednarodne finančne institucije, dvostranski donatorji in druge finančne institucije EU. S tem bo prispevala k splošni učinkovitosti finančne podpore, ki jo zagotavlja mednarodna skupnost, in druge finančne pomoči EU, vključno z ukrepi proračunske podpore.

Poleg tega se pričakuje, da bo program makrofinančne pomoči z zagotavljanjem dolgoročnega financiranja, odobrenega pod zelo ugodnimi pogoji, ki so običajno blažji od pogojev preostalih mednarodnih ali dvostranskih donatorjev, pomagal vladi

pri izvajanju njenega proračuna brez davčnih odstopanj, kar bo prispevalo k vzdržnosti dolga.

Poleg finančnega učinka makrofinančne pomoči bo predlagani program okrepil zavezanost vlade reformam in njena prizadevanja za tesnejše odnose z EU, kot je razvidno iz pridružitvenega sporazuma, ki je začel veljati leta 2016, in glede na njen status države kandidatke od 23. junija 2022. Ta cilj bo med drugim dosežen tudi z ustreznimi pogoji za izplačilo pomoči. V širšem kontekstu bo program pokazal, da je EU v času gospodarskih težav pripravljena podpreti partnerice v vzhodnem sosedstvu, vključno z Moldavijo.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ukrepi makrofinančne pomoči v partnericah so predmet naknadne ocene. V doslej opravljenih ocenah (dokončanih programov makrofinančne pomoči) je bilo ugotovljeno, da ukrepi makrofinančne pomoči prispevajo (čeprav včasih skromno in posredno) k izboljševanju zunanje vzdržnosti, makroekonomski stabilnosti in izvajanju strukturnih reform v partnerici. Ukrepi makrofinančne pomoči so v večini primerov pozitivno vplivali na plačilno bilanco partnerice in prispevali k zmanjšanju njenih proračunskih omejitev. Spodbudili so tudi nekoliko višjo gospodarsko rast.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Skladnost z večletnim finančnim okvirom

V večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 zagotavljanje posojil v okviru makrofinančne pomoči omogoča jamstvo za zunanje delovanje v okviru instrumenta Globalna Evropa (Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje). (Okvirna) posojilna zmogljivost, predvidena za makrofinančno pomoč, zadostuje za pokrivanje tega ukrepa in drugih ukrepov makrofinančne pomoči, ki se izvajajo.

Možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

EU spada med največje donatorje Moldaviji, pri čemer podpira njene gospodarske, strukturne in institucionalne reforme ter civilno družbo. Finančna podpora EU Moldaviji je v obdobju 2014–2020 znašala 518,15 milijona EUR (večletni okvirni program za obdobje 2021–2027, ki je v pripravi). V tem okviru ta ukrep makrofinančne pomoči dopolnjuje druge zunanje ukrepe in instrumente EU, ki se uporabljajo za podporo Moldaviji. Usklajen je tudi z novim instrumentom Globalna Evropa (Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje) ter instrumentom za predpristopno pomoč (IPA III) za obdobje 2021–2027.

Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z drugimi instrumenti EU bi bila, da se pomaga ustvariti stabilen makroekonomski okvir, med drugim tudi s spodbujanjem vzdržnih plačilnobilančnih in proračunskih razmer, in ustrezen okvir za spodbujanje strukturnih reform. Makrofinančna pomoč ne zagotavlja redne finančne podpore in se prekine takoj, ko je zunanji finančni položaj partnerice spet vzdržen.

Makrofinančna pomoč bi tudi dopolnjevala ukrepe mednarodne skupnosti, zlasti programe za prilagoditev in reforme, ki jih podpirata MDS in Svetovna banka.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Z uporabo posojil ta ukrep makrofinančne pomoči povečuje učinkovitost proračuna EU prek učinka finančnega vzvoda in zagotavlja najboljšo stroškovno učinkovito možnost.

Komisija je pooblaščena za izposojanje sredstev na kapitalskih trgih v imenu Evropske unije in Euratoma z jamstvom proračuna EU. Cilj je pridobiti sredstva na trgu po najboljših razpoložljivih obrestnih merah na podlagi najvišjega kreditnega statusa (AAA po oceni Fitch, Moody's in DBRS, AA po oceni S&P, oboje s stabilno napovedjo) EU/Euratoma, nato pa jih posoditi upravičenim posojilojemalcem v okviru posojil evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo, posojil za podporo plačilni bilanci, makrofinančne pomoči in projektov Euratoma. Najemanje in dajanje posojil sta medsebojno povezana, s čimer se zagotavlja, da proračun EU ni obremenjen z obrestnim ali deviznim tveganjem. Cilj pridobivanja sredstev po najboljših razpoložljivih obrestnih merah za najemanje in dajanje posojil je bil dosežen, saj so te stopnje v skladu z drugimi institucijami (EIB, evropski mehanizem za finančno stabilizacijo in EMS).

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

X Časovno omejeno

– ☐ trajanje od leta 2022 do leta 2024;

– ☐ finančne posledice med letoma 2022 in 2024 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2022 in 2025 za odobritve plačil;

☐ **Časovno neomejeno**

– izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja[4]

X Neposredno upravljanje – Komisija:

– **X** z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije;

– ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

– *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

[4] Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Ukrepe, ki se bodo financirali na podlagi tega sklepa, bo Komisija izvajala v okviru neposrednega upravljanja s sedeža in s podporo delegacij Unije.

Ta pomoč je makroekonomske narave in skladna s programom, ki se izvaja s podporo MDS. Službe Komisije bodo ukrep spremljale na podlagi napredka pri izvajanju aranžmaja MDS in posebnih ukrepov reform, o katerih se je treba z organi partneric dogovoriti v memorandumu o soglasju, in sicer s pogostostjo, ki bo skladna s številom obrokov (glej tudi točko 1.4.4).

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Ukrepe, ki se bodo financirali na podlagi tega sklepa, bo Komisija izvajala v okviru neposrednega upravljanja s sedeža in s podporo delegacij Unije.

Izplačila makrofinančne pomoči so odvisna od uspešnih pregledov in vezana na izpolnjevanje pogojev, povezanih s posameznim ukrepom. Izpolnjevanje pogojev skrbno spremlja Komisija v tesnem sodelovanju z delegacijami Unije.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Ugotovljena tveganja

S predlaganimi ukrepi makrofinančne pomoči so povezana fiduciarna tveganja, tveganja pri izvajanju politik in politična tveganja.

Obstaja tveganje, da se makrofinančna pomoč uporabi na goljufiv način. Ker makrofinančna pomoč ni namenjena za določene stroške (na primer v nasprotju s financiranjem projektov), je tveganje povezano z dejavniki, kot so splošna kakovost sistemov upravljanja v centralni banki partnerice in na ministrstvu za finance, upravni postopki, kontrolne in nadzorne funkcije, varnost sistemov IT ter ustreznost zmogljivosti za notranjo in zunanjo revizijo.

Drugo tveganje izhaja iz možnosti, da partnerica ne bo mogla odplačati finančnih obveznosti do EU, ki izhajajo iz predlaganih posojil makroekonomske pomoči (tveganje neplačila ali kreditno tveganje), kar bi bila lahko na primer posledica znatnega dodatnega poslabšanja plačilne bilance in fiskalnega položaja partnerice.

Sistemi notranjega nadzora

Makrofinančno pomoč bodo spremljali postopki pregledovanja, kontrole in revizije, ki so v pristojnosti Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča, kot določa člen 129 finančne uredbe.

Predhodno: Komisija oceni upravljavski in kontrolni sistem v državi upravičenki. Komisija za vsako državo upravičenko izvede predhodno operativno oceno finančnih tokov in kontrolnega okolja, po potrebi s tehnično podporo svetovalcev. Izvede se analiza računovodskih postopkov, ločitve nalog in notranje/zunanje revizije centralne

banke in ministrstva za finance, da se zagotovi sprejemljiva raven jamstva za dobro finančno poslovodenje. Če se odkrijejo pomanjkljivosti, se pretvorijo v pogoje, ki jih je treba izpolniti pred izplačilom pomoči. Prav tako se po potrebi določi poseben režim za plačila (npr. namensko omejeni računi).

Med izvajanjem: Komisija preverja periodične izjave partneric. Plačilo je predmet (1) spremljanja izpolnjevanja dogovorjenih pogojev, ki ga opravi osebje GD ECFIN v tesnem sodelovanju z delegacijami EU in zunanjimi deležniki, na primer MDS, ter (2) običajnega kontrolnega postopka, določenega s finančnim krogom (vzorec 2), ki se uporablja v GD ECFIN, vključno s preverjanjem izpolnjevanja pogojev, vezanih na izplačilo pomoči, s strani finančne enote. Za izplačila v okviru ukrepov makrofinančne pomoči se lahko opravijo dodatna neodvisna naknadna (na podlagi dokumentacije in/ali na kraju samem) preverjanja, ki jih opravijo uradniki skupine za naknadne kontrole iz GD. Taka preverjanja se lahko začnejo tudi na zahtevo pristojnega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil. Po potrebi so možni prekinitve in začasne ustavitve plačil, finančni popravki (ki jih izvede Komisija) in izterjave (do tega še ni prišlo), ki so izrecno določeni v sporazumih o financiranju s partnericami.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Vzpostavljeni kontrolni sistemi, kot so predhodne ali naknadne operativne ocene, so za izplačila makrofinančne pomoči zagotovili dejansko stopnjo napake 0 %. Ni znanih primerov goljufije, korupcije ali nezakonitih dejavnosti. Ukrepi makrofinančne pomoči imajo jasno intervencijsko logiko, ki Komisiji omogoča, da oceni njihov učinek. Kontrole omogočajo potrditev jamstva in doseganje ciljev in prednostnih nalog politike.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Za zmanjšanje tveganja goljufij je bilo in bo sprejetih več ukrepov.

Sporazum o posojilu vključuje sklop določb o inšpekcijskih pregledih, preprečevanju goljufij, revizijah in izterjavi sredstev v primeru goljufije ali korupcije. Načrtuje se tudi, da bo treba za dodelitev pomoči izpolniti več posebnih pogojev politike, tudi na področju upravljanja javnih financ, da bi se okrepile učinkovitost, preglednost in odgovornost. Poleg tega bo pomoč izplačana na namenski račun centralne banke partnerice.

Poleg tega so službe Komisije v skladu z zahtevami finančne uredbe izvedle operativno oceno finančnih in upravnih tokov Moldavije, da bi preverile, ali vzpostavljeni postopki za upravljanje pomoči programa, vključno z makrofinančno pomočjo, zagotavljajo ustrezna jamstva. Ocena je bila izvedena v letu 2020 in zajema področja, kot so priprava in izvrševanje proračuna, notranji nadzor javnih financ, notranje in zunanje revizije, javna naročila, denarna politika in upravljanje javnega dolga ter neodvisnost centralne banke. Dogajanje na tem področju bo še naprej natančno spremljala delegacija EU v posamezni partnerici. Komisija uporablja tudi pomoč v obliki proračunske podpore, da bi organom posameznih partneric pomagala pri izboljšanju sistemov za upravljanje javnih financ, ta prizadevanja pa močno podpirajo drugi donatorji.

Izvajanje pomoči bodo spremljali postopki pregledovanja, kontrole in revizije, ki so v pristojnosti Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča, kot določa člen 129 finančne uredbe.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[5]	držav Efte[6]	držav kandidatk[7]	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	14.02.01.70.06 [Posojila MFP – EAG]	dif.	NE	NE	NE	NE
	14.20.03.01 [Nepovratna sredstva MFP]	dif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice – ni relevantno

[5] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.
[6] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.
[7] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– **X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	6	**Razdelek 6 – „Sosedstvo in svet“**

GD ECFIN			Leto **2021**	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	**SKUPAJ**
○ Odobritve za poslovanje								
Proračunska vrstica[8] 14.02.01.70.06 [Posojila MFP – EAG]	obveznosti	(1a)		10,8	9			**19,8**
	plačila	(2a)		10,8	9			**19,8**
Proračunska vrstica 14.20.03.01 [Nepovratna sredstva MFP]	obveznosti	(1b)		30	45			**75**
	plačila	(2b)		20	55			**75**
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[9]								
Proračunska vrstica 14.20.03.01		(3)					0,15	**0,15**
Odobritve za	obveznosti	= 1a + 1b + 3		40,8	54		0,15	**94,95**

[8] Po uradni proračunski nomenklaturi.

[9] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

GD ECFIN SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3		30,8	64		0,15	**94,95**

○ Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)		40,8	54			**94,8**
	plačila	(5)		30,8	64			**94,8**
○ Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)					0,15	**0,15**
Odobritve iz RAZDELKA 6 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6		40,8	54		0,15	**94,95**
	plačila	= 5 + 6		30,8	64		0,15	**94,95**

Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov za poslovanje, ponovite zgornji odsek: v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	**Razdelek 7 – „Evropska javna uprava“**

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

GD ECFIN			Leto **2021**	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	**SKUPAJ**
Človeški viri			0,034	0,044	0,044	0,011	0,011	**0,144**
Drugi upravni odhodki				0,020	0,020			**0,040**
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	odobritve		0,034	0,064	0,064	0,011	0,011	**0,184**
	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)		0,034	0,064	0,064	0,011	0,011	**0,184**

			Leto **2021**	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	**SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6	0,034	40,864	54,064	0,011	0,161	**95,134**
	plačila	= 5 + 6	0,034	30,864	64,064	0,011	0,161	**95,134**

(referenčni znesek)									

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ⇩		Leto **2021**		Leto **2022**		Leto **2023**		Leto **2024**		Leto **2025**		**SKUPAJ**	
	vrsta[10]	Število	stroški	Število	stroški	Število	stroški	Število	stroški	Število	stroški	Skupno število	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ ŠT. 1[11]													
– realizacija 1	izplačila nepovratnih sredstev			1	20	2	55					3	75
– realizacija 2	Zagotavljanje jamstva za zunanje delovanje			3	10,8	2	9					5	19,8
– realizacija 3	Naknadna ocena									1	0,15	1	0,15
Seštevek za specifični cilj št. 1		–	–	4	30,8	4	64	–	–	1	0,15	9	94,95
STROŠKI SKUPAJ		–	–	4	30,8	4	64	–	–	1	0,15	9	94,95

[10] Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

[11] Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji …“.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– **X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2021**	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	**SKUPAJ**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira						
Človeški viri	0,034	0,044	0,044	0,011	0,011	**0,144**
Drugi upravni odhodki		0,020	0,020			**0,040**
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,034	0,064	0,064	0,011	0,011	**0,184**

Odobritve zunaj RAZDELKA 7[12] večletnega finančnega okvira						
Človeški viri						
Drugi upravni odhodki						
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira						

SKUPAJ	0,034	0,064	0,064	0,011	0,011	**0,184**

Sredstva, zahtevana za človeške vire, in drugi upravni izdatki se bodo pokrili s sredstvi iz GD, ki so že dodeljena za upravljanje ukrepa in/ali so bila prerazporejena znotraj GD.

[12] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

– **X Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:**

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

		Leto **2021**	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**
	O Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)					
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		0,100	0,250	0,150	0,010	0,100
20 01 02 03 (delegacije)						
01 01 01 01 (posredne raziskave)						
01 01 01 11 (neposredne raziskave)						
Druge proračunske vrstice (navedite)						
	O Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[13]					
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)		0,200	0,350	0,200	0,010	0,100
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)						
XX 01 xx **yy zz** [14]	– na sedežu					
	– na delegacijah					
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)						
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)						
Druge proračunske vrstice (navedite)						
SKUPAJ		**0,300**	**0,600**	**0,350**	**0,020**	**0,200**

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Direktor direktorata D: nadzoruje in vodi ukrep, sodeluje s Svetom in Parlamentom za sprejetje sklepa in odobritev memoranduma o soglasju, se pogaja z moldavskimi organi o memorandumu o soglasju, pregleduje poročila, vodi službene obiske in ocenjuje napredek pri izpolnjevanju pogojev. Vodja enote / namestnik vodje enote, direktorat D: pomaga direktorju pri vodenju ukrepa, sodelovanju s Svetom in Parlamentom za sprejetje sklepa in odobritev memoranduma o soglasju, pogajanjih z moldavskimi organi o memorandumu o soglasju in sporazumu o posojilu (skupaj z GD za proračun), pregledovanju poročil in ocenjevanju napredka pri izpolnjevanju pogojev. GD za proračun (enoti E1 in E3 pod nadzorom direktorja): pripravi sporazum o posojilu, se o njem pogaja z organi Moldavije, zagotovi odobritev sporazuma pri pristojnih službah Komisije in poskrbi, da sporazum podpišeta obe stranki, spremlja začetek veljavnosti sporazuma o posojilu, pripravlja sklepe Komisije o posojilnih transakcijah, spremlja predložitve zahtevkov za sredstva, izbira banke, pripravlja in izvaja posojilne transakcije ter izplačuje finančna sredstva Moldaviji. izvaja podporne

[13] PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

[14] Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

	dejavnosti urada, povezane s spremljanjem vračila posojil, ter pripravlja ustrezna poročila o teh dejavnostih.
Zunanji sodelavci	Pisarniški ekonomisti, Sektor makroekonomske pomoči (direktorat D): pripravljajo sklepe in memorandum o soglasju, sodelujejo z organi in mednarodnimi finančnimi institucijami, vodijo preglede službenih obiskov, pripravljajo poročila služb Komisije in postopke Komisije, povezane z upravljanjem pomoči, ter sodelujejo z zunanjimi strokovnjaki v zvezi z izvedbo operativne ocene in naknadne ocene.

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– **X se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;**

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– **X ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;**

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– **X Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.**